

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ОСВІТИ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОВОЄННОГО ЧАСУ: ПРОБЛЕМИ, РІШЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

Міжнародної науково-практичної
конференції

26-27 жовтня 2023 р.

Запоріжжя
Україна

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Hotel industry statistics [2023]: hotel rate trends and market data. URL: <https://www.zippia.com/advice/hotel-industry-statistics/> (дата звернення 17.10.23).
2. 2023 Five & Four Diamond Hotels & Restaurant Lists. URL: <https://newsroom.aaa.com> B3 (дата звернення 17.10.23).
3. 2023 Forbes Travel Guide Star Award Winners. URL: <https://www.forbestravelguide.com/award-winners> B3 (дата звернення 17.10.23).
4. Boutique and luxury hotels - MICHELIN Guide/ URL: <https://guide.michelin.com> (дата звернення 17.10.23).
5. Якість: стандартизація в туризмі. НТОУ. URL: <https://nto.ua> › standardization_ua (дата звернення 17.10.23).

Куредя Ніна Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та туризму,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна

Алексєєнко Данило Миколаєвич,

здобувач 1 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна

ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ ЦИКЛІЧНОСТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ЗАВДАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Економічна циклічність як об'єктивна форма розвитку будь-яких економічних систем, що породжується різними причинами та діє протягом різних часових періодів, виступає безпосередньо у формі періодично виникаючих чотирьох фаз ділової активності: підйому, піку, спаду та кризи. Нециклічні коливання, на відміну від циклічних коливань, не мають чітко визначеного періоду повторюваності. Їх прикладом є нафтова (енергетична), сировинна, фінансова (валютна), екологічна, воєнно-політичних змін. Дослідження прояву економічних циклів в економіці України дозволяє виявляти дію та наслідки об'єктивних процесів і формувати, застосовувати відповідні управлінські заходи.

Рисунок 1. Особливості економічних криз в Україні 1998, 2008 та 2014 років [1].

Період становлення та розвитку ринкової економіки в Україні супроводжувався негативною дією криз декількох економічних циклів. Аналіз часових періодів між датами фаз криз у функціонуванні економіки України показує, що вітчизняній економіці притаманні середні економічні цикли (7-11 років). Це підтверджує динаміка таких агрегованих макроекономічних показників, як валовий внутрішній продукт (ВВП), індекс інфляції, рівень безробіття та заробітної плати. (Рис.1) У цей же час за 30 років в економіці України відбуваються суттєві зміни, пов'язані зі становленням незалежної державності та з переходом до ринкового механізму господарювання. Формуються структурні зміни в економіці країни. Так частка промисловості скоротилася більше, ніж удвічі, а частка послуг на стільки ж зростає. (Рис.2)

Рисунок 2. Зміни у структурі економіки України з 1990 р. по 2020 р. [2].

У цей період сільське господарство давало самій Україні 20% ВВП і забезпечувало 40% українського експорту. Експорт з України сільськогосподарської продукції (в основному – зернові та олійні культури) покривав половину потреб Світової харчової програми ООН. Однак в наступні періоди на розвиток вітчизняної економіки здійснює негативний вплив ряд нециклічних коливань з відповідними їм фазами криз. Це - пандемія Ковід-19 (2020-2021 рр.) та війна з 2022 р. Повномасштабна війна на території України стала причиною кризових процесів в економіці країни через окупацію частини території країни, пошкодження чи знищення виробничих потужностей та інфраструктури, порушення логістики, блокування морських шляхів різко обмежило експорт, втрати на ринку праці через масштабну внутрішню та зовнішню міграцію, збільшення ризиків для ведення бізнесу та високу невизначеність перспектив діяльності, зниження пропозиції товарів та послуг. Загрози життю громадян під час обстрілів та окупації спричинили значні міграційні процеси. Переважна кількість українських громадян, які виїхали за кордон, – жінки та діти (90 %). Згідно з результатами соціологічного опитування 26 більшість українських громадян, котрі виїхали за кордон, – люди працездатного віку: 30–39 років – 42 %, 40–49 років – 29 %; 83 % респондентів мають вищу або незакінчену вищу освіту. 30 % українських біженців є висококваліфікованими фахівцями. 12 % – кваліфіковані працівники. 14 % – керівники підприємств або підрозділів, а також 14 % – підприємці [3]. Продовження війни все ще призводить до руйнування економічної структури України, що буде ускладнювати соціально-економічне повоєнне відновлення країни. Такі чинники підвищують ризики неповернення значної частини населення до України, що виїхали за кордон. Посилились проблеми попередніх періодів. Так дослідження вітчизняного інституту демографії та соціальних досліджень мають невтішні прогнози для України, виявили проблеми вичерпності потенціалу демографічного зростання, доля людей віком 65+ вже перевищує частину молоді до 15 років на 20% через багаторічний відтік населення за кордон [4]. Ці чинники в середньо- та довгостроковій перспективі провокують виникнення такого виду нециклічних явищ (криз) на ринку праці України як демографічна криза. У 2023 р. український уряд, бізнес та міжнародні партнери України представили стратегічне бачення відбудови, виходячи з аналітики балансу «обсяги збитків економіці – потреба відновлення діяльності галузей». (Рис.3)

За останні два роки меншими темпами скорочувався фінансовий сектор завдяки забезпеченню безперервності платежів, ІТ – дистанційній роботі та релокації підприємств, освіти та охорони здоров'я – завдяки бюджетному фінансуванню.

ФІНАНСУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВІДБУДОВИ

Результати дослідження RDNA2

Рисунок 3. Баланс «обсяги збитків економіці – потреба відновлення діяльності галузей» в Україні станом на 2023 р. [5]

Дефіцит зведеного державного бюджету у 2023 році зумовлений значними потребами сектору оборони та безпеки, що становлять 66% видатків державного бюджету. Разом з цим фіскальна політика держави залишається надм'якою, що стало можливим завдяки фінансовій підтримці міжнародних партнерів та тимчасово НБУ. Разом з цим для більш гнучкої адаптації економіки України до фаз циклу і ослаблення руйнівних наслідків криз потрібні галузеві програми розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Відбудова України після війни: Що варто зробити вже. URL: <https://www.epravda.com.ua> › (дата звернення 21.10.23).
2. Як змінилася економіка за 30 років незалежності. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2021/08/23/677115/> (дата звернення 21.10.23).
3. Вплив міграції на соціально-економічну ситуацію в Україні : аналіт. доповідь / за ред. В. Потапенка. Київ : НІСД, 2023. 33 с. URL: <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2023.01> (дата звернення 21.10.23).
4. Лібанова Е. Про демографічну ситуацію в регіонах ... URL: <https://forbes.ua> › 35-mln-uk. (дата звернення 21.10.23).
5. Відбудова України після війни: Що варто зробити вже. URL: <https://www.epravda.com.ua> › (дата звернення 21.10.23).

Куредка Ніна Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та туризму,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна

Медяна Єлизавета Іллівна,

здобувач 1 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 242 Туризм і рекреація,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна

ТУРИЗМ В УКРАЇНІ У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОДИ: ЗАВДАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ТА МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

Люди з інвалідністю та маломобільні групи населення не є однорідними групами, з однаковими викликами та потребами. Це особливо важливо для забезпечення їх доступності до об'єктів життєдіяльності.

Сергата Наталія Сергіївна ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ.....	592
Сергатий Микола Олександрович ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ В ІСТОРІЇ ЛЮДСТВА.....	594
Соколовська І. А., Марабелла Нана Есандох ОЦІНКА АДАПТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ПРИ ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕННЯХ У СТУДЕНТІВ, СПОРТСМЕНІВ МОЛОДШИХ КУРСІВ, ХОРТИЦЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ.....	596
Соколовський Кірілл Олексійович ТРЕНУВАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ З ФУТБОЛУ ЯК ЗАСІБ ЗНИЖЕННЯ ПОСТРАВМАТИЧНОГО СИНДРОМУ У ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ.....	599
Супруненко Олена Валентинівна РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ НЕСТАНДАРТНОГО ОБЛАДНАННЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	601
Трощ Денис ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ В ЗАГАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	602
Хлібець Євген Олегович ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ПІДЛІТКІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ СПІЛКУВАННЯ.....	604
Цибульська Вікторія Вікторівна, Луценко Іван Валерійович ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.....	607
Цибульська Вікторія Вікторівна, Проценко Андрій Анатолійович ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	609
Чорний Сергій Сергійович ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	611
Юренко Софія Андріївна, Орєхова Дар'я Георгіївна ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНИХ НАПРЯМКІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ.....	613
РОЗДІЛ 8.	
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ	
Бабко Наталя Миколаївна СУЧАСНІ РЕАЛІЇ У ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ ТУРИЗМУ: СВІТОВІ ТРЕНДИ.....	616
Бойко Любов Григорівна, Кожушко Світлана Павлівна ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ ДО РОБОТИ В УМОВАХ КРИЗОВИХ СТАНІВ.....	617
Волик Наталія Григорівна УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ.....	619
Грабар Марина Василівна, Бокшан Артем Іванович ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ КОНЦЕСІЇ ЯК ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СФЕРІ ТУРИЗМУ І РЕКРЕАЦІЇ.....	621
Депутат Микола Миколайович СТАН РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В ГІРСЬКИХ ПОСЕЛЕННЯХ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	622
Діденко Анастасія Володимирівна СТАН РОЗВИТКУ ІВЕНТ-МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....	624
Дроботова Марина Володимирівна ІНСТРУМЕНТИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ ДЛЯ ШКОЛЯРІВ І МОЛОДІ.....	626
Жирак Людмила Михайлівна СИНХРОНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	629
Замалетдінов Микита Євгенович ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ В КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	631
Кара Максим Вікторович РОЛЬ МЕНЕДЖМЕНТУ У ФОРМУВАННІ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ.....	632
Карпій Олена Петрівна, Стадник Мирослава Євгенівна МАЛІ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНКУ УКРАЇНИ.....	634
Кізима Марія Іванівна ТУРИСТИЧНИЙ РИНОК ПІД ЧАС ВІЙНИ: ЯК ВІДРЕАГУВАЛИ ГОТЕЛІ В УКРАЇНІ.....	637
Коваленко Вікторія Ярославівна ПОПЕРЕДЖЕННЯ ШАХРАЙСЬКИХ ФІНАНСОВІЙ ОПЕРАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ НА ПРИКЛАДІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК».....	638
Кожушко Петро Іванович РИНОК ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ.....	640
Коляда Олександр Олександрович ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ НА ЗАКАРПАТТІ.....	642

Кравець Олена Валеріївна ДІЯЛЬНІСТЬ СФЕРИ ТУРИЗМУ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	644
Кудря Олег Володимирович ПРОЄКТ СТВОРЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ЗОНИ «ПЕРЛИНА ЧЕРКАЩИНИ».....	645
Куредда Ніна Миколаївна, Лютова Ірина Олександрівна СУЧАСНИЙ ЕТАП СТАНДАРТИЗАЦІЇ ЗАКЛАДІВ РОЗМІЩЕННЯ У ТУРИЗМІ.....	647
Куредда Ніна Миколаївна, Алексєєнко Данило Миколаєвич ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ ЦИКЛІЧНОСТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ЗАВДАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ.....	649
Куредда Ніна Миколаївна, Медяна Єлизавета Іллівна ТУРИЗМ В УКРАЇНІ У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОДИ: ЗАВДАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ТА МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ.....	651
Лепканич Віталій Сергійович ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ СЛОВАЧЧИНИ В СИСТЕМІ ОБ'ЄКТІВ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВИХ.....	653
Луцкич Ірина Михайлівна ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ТУРИЗМІ ЯК ЧИННИК УСПІШНОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ.....	654
Манзулич Богдан Васильович ЕКОТУРИЗМ У НАЦІОНАЛЬНИХ ПАРКАХ США.....	656
Мельник Марія Олександрівна СТАН ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	658
Номеровський Максим Павлович, Кушнір Антон Якович МЕДИЧНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	660
Омельчак Ганна Володимирівна GAMIFICATION (ГЕЙМІФІКАЦІЯ): ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	662
Пригара Ольга Василівна, Харитонюк Анастасія Петрівна РОЗВИТОК РИНКУ ЕКСТРЕМАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В НЕПАЛІ.....	663
Протопопова Наталія Андріївна ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ІНДИКАТОРІВ СТАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ КРАЇНИ.....	664
Прочан Анна Олександрівна СУЧАСНА ДЕРЖАВНА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ.....	666
Романюк Ірина Анатоліївна СИНЕРГІЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ У МЕНЕДЖМЕНТІ ТА ТУРИЗМІ.....	667
Савків Уляна Степанівна, Сидор Галина Вікторівна ЕТИЧНІ НОРМИ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ БУХГАЛТЕРА В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ.....	669
Савків Уляна Степанівна, Сидор Галина Вікторівна ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ.....	671
Терлецька Христина Михайлівна ТУРИСТИЧНА ІНДУСТІЯ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД: ПЕРЕШКОДИ ТА МОЖЛИВОСТІ.....	672
Топузова Валерія Олександрівна ГОЛОВНІ ЕТАПИ РОЗРОБЛЕННЯ І ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.....	674
Ханнуф Катерина ТРАНСФОРМАЦІЇ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ УКРАЇНИ В ПЕРЕДВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	676
Шквиря Наталя Олександрівна ОЦІНКА ВПЛИВУ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ НА ПРОЦЕС ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРИ ВИБОРІ ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ.....	677
Юхновська Юлія Олександрівна МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ОРГАНІЗАЦІЯХ СФЕРИ ПОСЛУГ.....	679
Юхновська Аліна Олександрівна РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	681
РОЗДІЛ 9.	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДИЗАЙНУ ТА ТЕХНОЛОГІЙ	
Бартєнєва Олександра Олексіївна СУЧАСНИЙ ПІКЧЕРБУК ЯК ПОТУЖНИЙ ЗАСІБ ПІЗНАННЯ ДИТИНОЮ НАВКОЛИШНЬОГО СВІТУ.....	683
Бережна Поліна Дмитрівна ІЛЮСТРАЦІЯ ТА ТЕКСТ ЯК ОСОБЛИВІ СКЛАДОВІ ПІКЧЕРБУКІВ.....	685
Бережна Вероніка Віталіївна ВИЯВЛЕННЯ ЗАСОБІВ ВИРАЗНОСТІ У ПРОЕКТУВАННІ КОМІКСУ.....	686
Березовська Марина Геннадіївна ЗАСТОСУВАННЯ ФРАКТАЛІВ У ЛАНДШАФТНОМУ МИСТЕЦТВІ ТА ФІТОДИЗАЙНІ.....	688
Брянцев Олександр Анатолійович СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ПАПЕРОВОМУ МИСТЕЦТВІ.....	691
Вересова Влада Андріївна СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ДИЗАЙНІ УКРАЇНСЬКИХ АРТБУКІВ.....	694